

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRĀ FAKULTĀTE
VĒSTURES KATEDRA

**Metodiskie ieteikumi
studiju, bakalaura un maģistra
darbu noformēšanai
studiju virzienā „Vēsture”**

Daugavpils Universitātes
Akadēmiskais apgāds „Saule”
2014

Apstiprināts DU Studiju padomes sēdē 2014. gada 22. augustā, protokols Nr. 18.

Ivanovs A., Saleniece I., Soms H., sast. *Metodiskie ieteikumi studiju, bakalaura un maģistra darbu noformēšanai studiju virzienā „Vēsture”*. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds „Saule”, 2014. 32 lpp.

Metodiskos ieteikumus izstrādāja:

Dr. hist., prof. A. Ivanovs

Dr. hist., prof. I. Saleniece

Dr. hist., asoc. prof. H. Soms

Recenzenti:

Dr. hist., asoc. prof. Ē. Jēkabsons

Dr. soc. sc., doc. I. Šenberga

1. DARBA STRUKTŪRA UN TEKSTA NOFORMĒŠANA

Darba izstrādē jāievēro vairāki ar tā struktūru un noformēšanu saistīti noteikumi.¹

1.1. Darba struktūra

Izstrādātais darbs norādītajā secībā ietver šādas daļas:

- titullapa;
- anotācija latviešu valodā un svešvalodā (bakalaura darbā – angļu; maģistra darbā – angļu un vācu, franču vai krievu valodā);
- satura rādītājs;
- ievads;
- izmantoto vēstures avotu un literatūras apskats;
- pamatnodaļas ar apakšnodaļām;
- nobeigums;
- vēstures avotu un literatūras saraksts;
- saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts, terminu skaidrojumi, personu rādītājs u. c.;
- pielikumi;
- darba beigu lapa.

Titullapa

Titullapa ir darba pirmā lappuse. Tās noformējumu skatīt 1. pielikumā. Jāievēro, ka mācību iestādes un darba nosaukumu, autora un zinātniskā vadītāja vārdu un uzvārdu raksta ar lielajiem burtiem, uzrādot vadītāja amatu un zinātnisko grādu.

¹ Šie ieteikumi ir attiecināmi arī uz referātu un citu patstāvīgo darbu izstrādi.

Anotācija

Virsrakstu ANOTĀCIJA raksta ar lielajiem burtiem. Anotācijā jānorāda darba apjoms, bibliogrāfisko vienību un npublicēto avotu, kā arī ilustrāciju un pielikumu skaits; atslēgvārdi. Anotācijā jāraksturo darba struktūra, jānorāda nodaļu virsraksti, darba mērķis un uzdevumi, metodes un iegūtie rezultāti. Anotācijas vēlamais apjoms ir ap 2000 rakstzīmju. Anotācijas noformējuma paraugs dots 2. pielikumā.

Satura rādītājs

Satura rādītājā norāda darba nodaļu un apakšnodaļu atrašanās lappuses. Noformējuma paraugs dots 3. pielikumā.

Ievads

Ievada apjoms ir atkarīgs no pētījuma specifikas; vēlamais apjoms ir 5400–8100 rakstzīmes (~2–3 lappuses). Ievada tekstu sāk rakstīt ar atkāpi no augšējās malas, kas atbilst lappuses 1/4, ar virsrakstu IEVADS.

Ievadā jāpamato pētāmās problēmas zinātniskais nozīmīgums, jāprecizē tēmas formulējums (ja nepieciešams), jāformulē darba mērķis un uzdevumi, jāraksturo pētniecības metodes, tēmas hronoloģiskie ietvari un darba struktūra.

Izmantoto vēstures avotu un literatūras apskats

Nodaļu sāk ar virsrakstu VĒSTURES AVOTU UN LITERATŪRAS APSKATS. Ja nepieciešams, var veidot divas nodaļas: VĒSTURES AVOTU APSKATS un LITERATŪRAS APSKATS. Apskata (apskatu) apjoms ir atkarīgs no pētījuma avotu bāzes un izmantoto pētījumu skaita.

Pētījuma pamatnodaļas

Pamatnodaļas var sadalīt apakšnodaļās. Katrai nodaļai un apakšnodaļai jādod virsraksts.

Darba tekstā ievietotajiem citātiem jābūt precīziem, pēc iespējas īsākiem.

Nobeigums

Nobeiguma apjoms ir 5400–8100 rakstzīmes (~2–3 lappuses). Nobeigumā autors apkopo pētījuma rezultātus un uzsver savu pienesumu tēmas izpētē, izvirza izpētes perspektīvas. Nobeigumā parasti netiek lietoti citāti no avotiem un pētījumiem.

Avotu un literatūras saraksts

Saraksts jāstrukturē precīzi, ievērojot bibliogrāfiskā apraksta noteikumus.

Saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts jāveido saskaņā ar vispārpieņemtajām normām, kuras konsekventi jāievēro visā darbā.

Pielikumi

Pielikumos var ievietot avotu tekstus vai to fragmentus, statistikas tabulas, ilustrācijas, kartes u. c. materiālus, kas izmantoti darbā. Pielikumiem nepieciešami virsraksti. Izmantotajiem materiāliem jānorāda to izcelsme/avots. Ja pielikumi ir vairāki, tie jānumurē, bet darba tekstā, atsaucoties uz kāda pielikuma materiāliem, jānorāda tā numurs.

Darba beigu lapa

Beigu (atzīmju) lapas paraugu skatīt 4. pielikumā.

1.2. Teksta noformēšana

Manuskripts jāiesniedz datorsalikumā vienā eksemplārā A4 formātā (210 × 297 mm). Bakalaura un maģistra darba iesietais manuskripts iesniedzams kopā ar teksta un ilustratīvā materiāla(u) elektronisko versiju. Ilustratīvajam materiālam jābūt kvalitatīvam.

Burtu lielums tekstā – 12 (Times New Roman), nodaļu virsrakstiem – 14 (**BOLD** – lielie burti), apakšnodaļu virsrakstiem – 12 (**bold** – mazie burti), atstarpes starp rindām – 1,5. Lapas laukums: attālumiem no malām augšā, apakšā un labajā pusē jābūt 20 mm, kreisajā pusē – 30 mm.

Katru jaunu nodaļu sāk jaunā lappusē, apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā, to atdalot ar vienu intervālu līdz nākamajam apakšvirsrakstam. Katrai nodaļai un apakšnodaļai jānorāda kārtas numurs (ar arābu cipariem) un nosaukums.

Lappuses jānumurē ar arābu cipariem. Titullapai, anotācijām un satura rādītājam numerāciju neliek, bet ieskaita kopējā lappušu skaitā.

Tekstam jābūt uzrakstītam latviešu literārajā valodā.

Noformēšanas īpatnība: aiz punkta, komata, kā arī starp uzvārdu un vārda iniciāli literatūras sarakstā jābūt vienam intervālam; teksta izcēlumi (trekninājums, slīpraksts, pasvītrojums) jālieto konsekventi; nav vēlams tekstu pieblīvēt ar izcēlumiem.

Par iespiedklūdām atbild darba autors.

Darba apjoms

Studiju darba ieteicamais apjoms ir 54000–81000 rakstzīmju (~20–30 lappuses), bakalaura darba – 108000–135000 rakstzīmju (~40–50 lappuses), maģistra darba – 162000–189000 rakstzīmju (~60–70 lappuses) bez pielikumiem.

Tabulu un attēlu noformēšana

Vienveidīga materiāla pārskatāmībai informāciju ieteicams izvietot tabulās un attēlos (shēmas, diagrammas u. tml.).

Katrai tabulai jābūt kārtas numuram nodaļas ietvaros. Tabulas numurē ar arābu cipariem; tabulas numuru raksta virs tabulas labajā pusē, piemēram, 2.5. tabula. Pirmais cipars nozīmē nodaļas numuru, otrais – tabulas kārtas numuru nodaļā. Katrai tabulai jābūt tās saturam atbilstošs nosaukums (virsraksts). Nosaukumu raksta virs tabulas zem numura; aiz nosaukuma punktu neliek. Tabulas saturu sadala attiecīgās ailēs, kurām dod nosaukumus. Aiļu nosaukumiem jāsākas ar lielo burtu, bet apakšnosaukumiem, ja tie veido teikumu ar ailes nosaukumu, – ar mazo burtu. Ja tabulu pārnes nākamajā lappusē, tad ailes numurē. Ieteicams veidot tabulas, kas ir izvietojamas vienā lappusē. Zem tabulas jāsniedz informācija par avotu, kas izmantots tabulas sastādīšanā. Vārds **Avots** (vai **Avoti**) jāraksta treknrakstā. Sniedzot informāciju par avotu, simbolu (burtu, ciparu) lielumam jābūt 10 punkti.

Attēlus numurē ar arābu cipariem nodaļas ietvaros virs attēla labajā pusē (4.1. attēls). Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta virs attēla zem numura; aiz nosaukuma punktu neliek. Zem attēla jāsniedz informācija par attēla avotu.

2. ZINĀTNISKĀ APARĀTA IZVEIDE UN NOFORMĒŠANA

2.1. Avotu un literatūras saraksts

Vēstures avotu un literatūras sarakstā norāda visus darbā izmantotos vēstures avotus un iespieddarbus oriģinālvalodā. Saraksta vienības jāsarindo alfabēta secībā pēc autora uzvārda vai darba nosaukuma pirmā burta, ja autors nav uzrādīts. Sarakstu ieteicams sākt ar latīņu alfabētu, vispirms minot latviešu valodā un svešvalodās (angļu, vācu, franču u. c.) publicētos darbus, pēc tam – kiriliskajā šriftā iespiestos darbus. Pieļaujama kiriliskajā šriftā publicēto darbu nosaukumu un autoru uzvārdu transliterācija (transliterācijas noteikumus sk. 5. pielikumā). Tad darbu nosaukumi, piemēram, krievu valodā, nav jāatdala no darbiem latviešu, angļu, vācu u. c. valodā.

Sarakstā nodala izmantotos vēstures avotus un literatūru.

Ja vienību ir daudz, tās var sadalīt sīkāk. Piemēram, nodaļā *Avoti* var būt nepublicētie un publicētie avoti, periodisko izdevumu gada komplekti, citas nozīmīgas avotu grupas (iedalot vēstures avotus tipos un veidos).

Avotu sarakstā vispirms jāiekļauj nepublicētie avoti (arhīva avoti, mutvārdu vēstures avoti, muzeju materiāli, arheoloģiskie materiāli u. tml.), pēc tam – publicētie. Katrā grupā jāievēro alfabētiskā vai hronoloģiskā secība (atkarībā no avota veida).

Literatūras saraksts jāsadala trijās daļās: zinātniskā literatūra; populārzinātniskā un mācību literatūra, kā arī publicistika; uzziņu literatūra. Katrā sadaļā iespieddarbi – monogrāfijas, brošūras, raksti, konferenču materiāli, recenzijas – un interneta materiāli jāsakārto kopējā alfabēta

secībā. Viena autora vairākus darbus norāda alfabētiskā secībā pēc darbu nosaukumiem.

Avotu un literatūras sarakstā ievietotie materiāli jānumurē.

Lai izstrādātu darba zinātnisko aparātu (atsauces parindēs u. c.) un vēstures avotu un literatūras sarakstu, jāizveido publikāciju bibliogrāfiskais apraksts, kas ir noteiktā secībā sniegts bibliogrāfisko ziņu kopums iespieddarbu raksturojumam un identifikācijai, kurā jāievēro iespieddarba aprakstīšanas vispārīgie principi un noteikumi.² Ziņas bibliogrāfiskajam aprakstam rodamas izmantotā darba titullapā; ja nepieciešams, tās var papildināt ar informāciju arī no vāka, titullapas otrās puses u. c.

Grāmatu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Grāmatas nosaukums*. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Kopējais lapušu skaits.

Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 76 lpp.

Iniciāļa vietā var uzrādīt autora vārdu:

Autora Uzvārds, Vārds. *Grāmatas nosaukums*. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Kopējais lapušu skaits.

Šalda, Vitālijs. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 76 lpp.

² Iespējams izmantot citas bibliogrāfiskā apraksta sistēmas, konsekventi ievērojot to noteikumus.

Slīpi raksta grāmatas nosaukumu (nosaukumus); ar nosaukumu saistītos datus, ziņas par konferenču vietu un laiku norāda pēc nosaukuma un atdala no tā ar komatu.

Grāmatu aprakstā lappušu kopskaita apzīmējumu saīsina: *lpp.* – grāmatām latviešu valodā, *S.* – grāmatām vācu valodā, *p.* – grāmatām angļu valodā un *c.* – grāmatām krievu valodā.

Reizēm izdevuma lappušu numerācijai lietotas divas ciparu sistēmas – romiešu (satura rādītājs un priekšvārds) un arābu (pamatteksts). Tad tiek minētas abējādi numurētās lappuses, romiešu ciparu pierakstot ar mazajiem burtiem, piemēram, xi, 199 lpp.

Manuel, F. E. *Freedom from History and Other Untimely Essays*. New York: New York University Press, 1971. x, 301 p.

Publikācijām krievu valodā autora vārda iniciāli un uzvārdu neatdala ar komatu.

Каптанов С. М. *Актвая археография*. Москва: Наука, 1998. 318 с.

Ja grāmatai ir divi autori, apraksta sākumā raksta tā autora uzvārdu, kas pirmais minēts titullapā.

Поčs, K., Поča, I. *Ieskats Latgales vēstures historiogrāfijā (līdz 1945. gadam)*. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 1993. 40 lpp.

Ja grāmatai ir trīs autori, aprakstā uzvārdus un iniciāļus norāda atbilstoši titullapā esošajai secībai, atdalot ar komatu. Ja grāmatai ir četri autori vai vairāk, aprakstā parasti norāda tikai pirmā autora uzvārdu un vārda iniciāli, bet pārējo autoru uzvārdu un iniciāļu vietā raksta *et al.* ('un citi' latīņu valodā) vai *u dp.* darbiem krievu valodā:

Ivanovs, A. et al. *Apcerējumi par Latgales vēstures historiogrāfiju līdz 1945. gadam*. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 2003. 189 lpp.

Ja grāmatai līdz ar pamatnosaukumu ir arī apakšnosaukums, to atdala ar kolu. Apakšnosaukumu, tāpat kā pamatnosaukumu, raksta slīpi:

Dunsdorfs, E. *Skaistā Latgale: Latgales vēsturiskās kartes*. Melburna: Kārļa Zariņa fonds, 1991. 392 lpp.

Gawronski, D. V. *History: Meaning and Method*. Iowa City: Sernoll, 1967. viii, 117 p.

Ja grāmatas (piemēram, konferenču materiālu, dokumentu krājuma, hrestomātijas, mācību grāmatas, rakstu krājuma u. c.) tapšanā piedalījušies vairāki cilvēki (redaktori, sastādītāji u. c.) vai tajā ievietoti daudzu autoru darbi, bibliogrāfisko aprakstu var iesākt ar redaktora uzvārdu un iniciāli; tam seko grāmatas nosaukums:

Uzvārds, I[niciālis]., red. *Nosaukums*. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Kopējais lappušu skaits.

Soms, H., red. *No pedagoģiskās skolas līdz universitātei: Skolotāju sagatavošana Daugavpilī, (1921–1996)*. Daugavpils: Saule, 1996. 203 lpp.

Freeze, G. L., ed. *Russia: A History*. Oxford; New York: Oxford University Press, 1997. xvii, 478 p.

Ja redaktors (atbildīgais redaktors, galvenais redaktors, zinātniskais redaktors) nav uzrādīts, bibliogrāfisko aprakstu iesāk ar grāmatas nosaukumu:

Profesors Boļeslavs Brežgo, (1887–1957). Rīga: Latvijas Universitāte, 1990. 77 lpp.

Grāmatai var būt arī paralēlnosaukums (piemēram, pamatnosaukuma tulkojums citā valodā). Uzrādot paralēlnosaukumu, pirms tā liek vienlīdzības zīmi. Paralēlnosaukumu raksta slīpi:

Indriķa hronika = *Heinrici Chronicon*. Rīga: Zinātne, 1993. 453 lpp.

Kraskova, V., red. *Ventspils rātes un tirgotāju ģildes 18. gadsimta protokoli* = *Protokolle des Windauer Rates und der Kaufmannsgilde im 18. Jahrhundert*. Rīga: Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcija; Latvijas Valsts vēstures arhīvs, 2003. 429 lpp.

Daudzsējumu izdevumu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Nosaukums*. Sējumu skaits. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads (vai gadi).

Trasuns, F. *Dzīve un darbi*. 3 sēj. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 1996–1998.

Ja izdevumam autora nav, aprakstu var iesākt ar izdevuma nosaukumu:

Freedom: A Documentary History of Emancipation, 1861–1967. 4 vols. New York: Cambridge University Press, 1993.

Ja tiek aprakstīts tikai viens sējums no daudzsējumu izdevuma, jāuzrāda autors (ja ir), visa izdevuma nosaukums, sējuma kārtas numurs, sējuma nosaukums (ja ir), sējuma redaktors (ja ir), izdošanas vieta, izdevniecība, izdošanas gads un lappušu skaits šajā sējumā:

Latvijas PSR vēsture. I sēj.: No vissenākajiem laikiem līdz 1860. gadam. Red. J. Zutis. Rīga: LPSR ZA izdevniecība, 1953. 532 lpp.

Шпенглер О. *Закат Европы: Очерки морфологии мировой истории. Т. 2: Всемирно-исторические перспективы.* Москва: МЫСЛЬ, 1998. 607 с.

Cambridge History of American Foreign Relations. Vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, 1993. 560 p.

Daudzsējumu izdevumu aprakstā slīpi jāraksta gan izdevuma nosaukums, gan arī atsevišķa sējuma nosaukums (ja ir).

Krājumos ievietoto rakstu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. Grām.: (ja darbs ir angļu vai vācu valodā – *In*.; ja grāmata ir krievu valodā – *В кн.*:). *Grāmatas nosaukums.* Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Lappuses. (Sērija – ja tā ir).

Zīle, Ļ. Pretestības kustība okupācijas režīma apstākļos. Grām.: *Latvijas valsts atjaunošana, 1986–1993.* Rīga: LU žurnāla “Latvijas Vēsture” fonds, 1998. 64.–86. lpp.

Aydelotte, W. O. Quantification in History. In: *Quantitative History: Selected Readings in the Quantitative Analysis of Historical Data.* Ed. by D. K. Rowney and J. Q. Graham. Homewood, Ill.; Georgetown, Ont.: The Dorsey Press, 1969. Pp. 3–22.

Иванов А. С. Источниковедческие и археографические аспекты реконструкции исторических комплексов источников. В кн.:

Сословия, институты и государственная власть в России: Сборник статей памяти академика Л. В. Черепнина. Отв. ред. В. Л. Янин, В. Д. Назаров. Москва: Языки славянских культур, 2010. С. 97–105. (Studia philologica).

Raksts no autora darbu izlases (krājuma):

Шмидт С. О. О классификации исторических источников. В кн.: Шмидт С. О. *Путь историка: Избранные труды по источниковедению и историографии.* Москва: Мысль, 1997. С. 73–91.

Raksts no sērijas izdevuma:

Turner, R. H. A Comparative Content Analysis of Biographies. In: *Comparative Methodology: Theory and Practice in International Social Research.* Ed. by Else Øyen. London: Sage, 1990. Pp. 134–150. (Studies in International Sociology, 40).

Ivanovs, A. Latvija Otrajā pasaules karā: izpētes gaita Latvijas jaunāko laiku historiogrāfijā, izpētes rezultāti un perspektīvas. Grām.: *Otrais pasaules karš un Latvija: notikumi un sekas, 20. gadsimta 40.–60. gadi.* Rīga: Zinātne, 2011. 15.–46. lpp. (Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti, 27. sējums).

Raksti turpinājumizdevumos:

Zariņa, A. Latgales vainagi laikā no 6. līdz 13. gadsimtam. Grām.: *Arheoloģija un etnogrāfija: Rakstu krājums.* II laid. Rīga: LPSR ZA izdevniecība, 1960. 79.–95. lpp.

Jēkabsons, Ē. Latvijas un Polijas robeža 1919.–1939. gadā. Grām.: *Humanitārās fakultātes XII Zinātnisko lasījumu materiāli: Vēsture = Proceedings of the XIIth*

Scientific Readings of Faculty of Humanities: History. VI (I).
Red. A. Ivanovs. Daugavpils: Saule, 2003. 69.–79. lpp.

Krājumos ievietoto rakstu aprakstā slīpi jāraksta krājuma, nevis raksta nosaukums.

Žurnālos ievietoto rakstu bibliogrāfiskais apraksts

Rakstiem no žurnāliem, kuriem norādīts sējums vai gadagājums:

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. *Žurnāla nosaukums* sējums, numurs (gads): lappuses.

Milts, A. Garīgās vērtības cilvēku dzīvesstāstos. *Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis* 50, Nr. 4/5 (1996): 143–149.

Anderson, E. British Policy toward the Baltic States, 1940–41. *Journal of Baltic Studies* XI, no. 4 (1980): 325–333.

Rakstiem no žurnāliem, kuriem nav norādīts sējums:

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. *Žurnāla nosaukums*, gads, numurs: lappuses.

Grasmane, I. Krievu tirgotāji Rīgā 19. gs. pirmajā pusē. *Latvijas Vēsture*, 2000, Nr. 1: 34–42.

Cutler, W. W. Accuracy in Oral Interviewing. *Historical Methods Newsletter*, 1970, no. 3: 1–7.

Иванов А. С. Moscovitica–Ruthenica в Латвийском государственном историческом архиве: История формирования комплекса, состав и введение в научный оборот. *Древняя Русь: Вопросы медиевистики*, 2004, № 3: 47–54.

Laikrakstos ievietoto rakstu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. *Laikraksta nosaukums*, gads. Datums. Lappuses (ja laikrakstā ir vairāk nekā 8 lappuses).

Strazdiņš, I. Matemātiķi pasaulē un Latvijā. *Zinātnes Vēstnesis*, 1999. 8. marts.

Afanasjevs, J. Audzināšana ar patiesību. *Skolotāju Avīze*, 1987. 12. septembris. 2. lpp.

Tāpat kā krājumos un žurnālos, arī laikrakstos ievietoto rakstu aprakstā slīpi jāraksta tikai laikraksta nosaukums.

Ja krājuma vai grāmatas izdošanas vieta nav norādīta un nav atrodama citos informācijas avotos, to aizstāj ar saīsinājumu [B. v.] ('bez vietas') vai [S. l.] (publikācijām vācu vai angļu valodā), vai [Б. м.] (grāmatām krievu valodā) kvadrātiekvās. Ja grāmatas vai raksta izdošanas gads nav norādīts, tā vietā raksta [b. g.] ('bez gada') vai [s. a.] (publikācijām angļu un vācu valodā) un [б. г.] (publikācijām krievu valodā):

Briška, B. *Latgola muna tāvzeme*. [B. v.]: P/s Latgaļu izdevnīceiba, 1984. 396 lpp.

Сапунов А. *Исторический очерк Витебской Белоруссии*. [Б. м.], [б. г.]. 37 с.

Elektronisko resursu apraksts

Elektronisko izdevumu apraksts jāveido pēc bibliogrāfiskā apraksta noteikumiem, to papildinot ar elektroniskajam resursam raksturīgiem elementiem, īpaši norādot piekļuves veidu (tiešsaite vai lokālie resursi).

Tiešsaites (interneta) resursu apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Publikācijas nosaukums*. Norāde uz publikācijas adresi internetā (aplūkošanas laiks – datums. mēnesis. gads).

Dedumietis, D. *Saules kaujas 1236. gada 22. septembrī norises rekonstrukcijas mēģinājums*. <http://www.historia.lv/raksts/dedumietis-d-saules-kaujas-1236gada-22septembri-norises-rekonstrukcijas-meginajums> (23.10.2014).

Ja autors nav norādīts:

Publikācijas nosaukums. Norāde uz publikācijas adresi internetā (aplūkošanas laiks – datums. mēnesis. gads).

Vocabulaire Internationale de Diplomatie (Terminologie der Diplomatie). <http://www.cei.lmu.de/VID/> (05.12.2012).

Ja kāda izdevuma pilns teksts, ieskaitot titullapu, ir pieejams internetā PDF, DJVU vai JPG formātā, sarakstā to var minēt kā internetā ievietoto iespieddarbu vai arī kā iespiestu publikāciju (nenorādot interneta adresi):

Ivanovs, A. Dokumenti par Rīgas, Gotlandes un Hanzas attiecībām ar Lielo Novgorodu Latvijas Valsts vēstures arhīvā (12.–16. gs.). *Latvijas Arhīvi*, 2010, Nr. 2: 7–34.

http://www.arhivi.gov.lv/sitedata/ZURNALS/zurnal_u_raksti/Ivanovs.Dokumenti.pdf (30.11.2013).

vai

Ivanovs, A. Dokumenti par Rīgas, Gotlandes un Hanzas attiecībām ar Lielo Novgorodu Latvijas Valsts vēstures arhīvā (12.-16. gs.). *Latvijas Arhīvi*, 2010, Nr. 2: 7-34.

Avotu un literatūras sarakstā, kā arī atsaucēs nav pieļaujams sniegt tikai interneta adresi bez resursa nosaukuma.

Lokālo (CD, DVD, HD DVD vai citu) resursu apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Publikācijas nosaukums*. Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas gads. [Lokālais resurss].

Latgales būvkeramika: industriālais un kultūrvēsturiskais mantojums: Zinātniskās konferences materiāli, Daugavpils, 2009. gada 17. aprīlis. Ķieģeļu kolekcija. Virtuālā Latgale. I. [Daugavpils]: Latgales Pētniecības institūta izdevniecība, 2012. 154 lpp. [CD-ROM].

Arhīva materiālu apraksts

Arhīva nosaukums, fonda numurs (Fonda nosaukums), apraksta numurs, lietas numurs (Lietas nosaukums), izmantotā lapa vai lapas.

Saīsinājumi arhīva materiālu aprakstā:
f. (fonds); apr. (apraksts); l. (lieta); lp. (lapa, jo arhīva lietās numurētas lapas, nevis lappuses).

Pirmo reizi min arhīva pilnu nosaukumu. Turpmāk lieto saīsinājumu (Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvs – LNA LVVA; Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvs – LNA LVA; Latvijas Nacionālā arhīva Daugavpils Zonālais valsts arhīvs – LNA DZVA utt.). Fonda un lietas nosaukumu raksta pēc fonda un lietas numura apaļiekavās. Nosaukumu min tikai pirmo reizi.

Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvs, 3143. f. (Rīgas biržas komiteja), 1. apr., 100. l. (Daugavpils ūdensceļa uzlabošana, 1817.–1849. g.), 3. lp.
LNA LVVA, 3143. f., 1. apr., 100. l., 3. lp.

Aprakstot ārzemju arhīvā glabātos materiālus, var lietot arhīva šifru oriģinālvalodā vai tulkojumā latviešu valodā:

Российский государственный архив древних актов, ф. 210, Московский стол, стлб. 285, л. 153–154.

РГАДА, ф. 210, Московский стол, стлб. 285, л. 153–154.

Krievijas Valsts seno aktu arhīvs, 210. f., Maskavas galds, 285. st. ('stabiņš'), 153.–154. lp.

KVSAA, 210. f., Maskavas galds, 285. st., 153.–154. lp.

Mutvārdu vēstures avotu apraksts

Mutvārdu vēstures avoti iekļaujami avotu sarakstā hronoloģiskā secībā atbilstoši to radīšanas datumam:

Mutvārdu vēstures avotu krājuma pieņemtais saīsinājums un avota numurs (šifrs): [teicēja] Vārds Uzvārds [ģenitīvā] dzīvesstāsts, ierakstīja Vārds Uzvārds, intervēšanas vieta [tagadējais oficiālais nosaukums lokatīvā], gads, diena,

mēnesis; ieraksts (ilgums minūtēs, valoda) glabājas [Krājuma pilns nosaukums], avota/intervijas/dzīvesstāsta numurs vai cita identifikācijas zīme krājumā.

DU MV 72: Glikērijas Mukānes dzīvesstāsts, ierakstija Irēna Saleniece Daugavpils rajona Vaboles pagastā 2003. gada 1. jūlijā; ieraksts (62 minūtes, latviešu valodā) glabājas Daugavpils Universitātes Mutvārdu vēstures centra arhīvā, numurs krājuma katalogā 72.

Turpmākajiem dzīvesstāstiem sarakstā:

DU MV 244: Leonoras Daģes dzīvesstāsts, ierakstija I. Saleniece Daugavpils rajona Dvietes pagastā 2005.27.06. (180 min., latv. val.)

Ja pastāv juridiski vai ētiski ierobežojumi mutvārdu vēstures avota publicēšanai, teicēja vārdu un uzvārdu pētījuma tekstā un avotu sarakstā ir iespējams konsekventi aizvietot ar iniciāļiem vai kādu nosacītu apzīmējumu.

2.2. Atsauces un to noformēšana

Uz izmantotajiem avotiem un literatūru jāatsaucas tad, ja:

- tekstā ir citāts;
- tekstā dots skaitlisks materiāls, kas aizgūts no literatūras vai vēstures avotiem;
- tekstā, balstoties uz publikācijām vai vēstures avotiem, pieminēti vai aprakstīti fakti, kas nav vispārzināmi;
- tekstā izklāstīts kādas personas teiktais vai uzskati;
- tekstā ir pieminēts kāds avots, zinātnisks pētījums, raksts.

Atsauces jānorāda parindē vai iekavās tekstā.

2.2.1. Atsauces parindē

Atsauces norāda parindē katras lappuses lejas daļā zem teksta, atdalot tās no teksta ar svītru. Atsauču sakārtošanai jāizmanto programmas Microsoft Word opcijas *Insert – References – Footnote* (MS Word 2003) vai *References – Footnote*, vai arī *Atsauces – Ievietot vēri (lappuses apakša)*.

Atsauces parindē noformē pēc iespieddarbu bibliogrāfiskā apraksta noteikumiem. Atsauces var numurēt katrai lappusei atsevišķi vai arī veidot secīgu numerāciju visam darbam. Tekstā pēc citāta, fakta vai domas izklāstījuma jāraksta atsauces numurs, paceļot to virs rindas:

.. 2002. gadā¹ ..

Lappuses beigās zem svītras atkārtoti attiecīgo skaitli un ievieto publikācijas pilnu bibliogrāfisko aprakstu vai arī nepublicētā vēstures avota arhīva šifru. Ja atsauces uz darbu kopumā, atsaucē norāda visus bibliogrāfiskā apraksta elementus un kopējo lappušu skaitu; ja tiek citēta avota daļa, minēts kāds fakts, persona utt., atsaucē norāda attiecīgo lappusi vai lappuses. Ja vienā atsaucē ir jāatsauces uz vairākām lappusēm, starp pirmo un pēdējo lappusi liek domuzīmi; ja lappuses neseko cita citai – komatu:

3.-5. lpp.

3., 7., 10. lpp.

Ja vienā atsaucē jānorāda vairāki sējumi vai arī vairāki darbi, tos citu no cita atdala ar semikolu:

1. sēj., 75. lpp.; 2. sēj., 104. lpp.

Atsauču saīsināšana

Atsaucoties uz avotu vai darbu pirmo reizi, jāveido pilna atsauce, t. i., jādod darba vai avota pilns bibliogrāfiskais apraksts. Atsaucēm atkārtojoties, tās mēdz saīsināt, īpaši, ja atsauce ir gara.

Ir vairāki atsauču saīsināšanas veidi:

- 1) Turpmākajās atsaucēs min tikai autoru, darba nosaukumu (saīsinot) un lappusi.

Pilna atsauce:

¹ Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 36. lpp.

Saīsināta atsauce:

² Šalda, V. *Latvieši Maskavā..*, 35. lpp.

- 2) Ja uz vienu un to pašu darbu jāatsaucas atkārtoti, darba bibliogrāfiskā apraksta vietā raksta: *Turpat* vai *Ibid.* (publikācijām angļu un vācu valodā) un *Там же* (publikācijām krievu valodā):

¹ Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 17. lpp.

² Turpat, 20. lpp.

³ Turpat, 70. lpp.

Atsauces uz arhīva avotiem tiek sniegtas saīsinātā veidā:

¹ LNA LVVA, 3143. f., 1. apr., 100. l., 3. lp.

2.2.2. Atsauces tekstā

Publikācija tekstā tiek minēta, norādot autora(-u) uzvārdu(-us) vai (ja autora nav) iespieddarba nosaukuma pirmos vārdus un publikācijas gadu, lappusi.

Piemēri:

Atsauču piemēri uz izdevumu: Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002.

Atsauce uz izdevumu kopumā: (Šalda 2002)

Atsauce uz konkrētu lappusi šajā izdevumā: (Šalda 2002, 71)

Atsauce uz vairākām lappusēm izdevumā: (Šalda 2002, 49–51, 72)

Atsauču piemēri uz izdevumu: Počs, K., Poča, I. *Ieskats Latgales vēstures historiogrāfijā (līdz 1945. gadam)*. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 1993.

Atsauce uz konkrētu lappusi: (Počs, Poča 1993, 25)

Atsauce uz vairākiem izdevumiem uzreiz: (Šalda 2001, 105; Počs, Poča 1993, 25)

Atsauču piemēri uz izdevumu: *Latvijas PSR vēsture*. I sēj.: *No vissenākajiem laikiem līdz 1860. gadam*. Red. J. Zutis. Rīga: LPSR ZA izdevniecība, 1953. 532 lpp.

Atsauce uz konkrētu lappusi: (*Latvijas PSR vēsture*.. 1953, I, 370)

Atsaucei uz izdevumu: *Otrais pasaules karš un Latvija: Notikumi un sekas, 20. gadsimta 40.–60. gadi*. Rīga: Zinātne, 2011.

Atsauce uz konkrētu lappusi: (*Otrais pasaules karš*.. 2011, 70)

Atsauce uz arhīva avotiem jādod pilns arhīva šifrs ar saīsināto arhīva nosaukumu: (LNA LVVA, 3143. f., 1. apr., 100. l., 3. lp.)

Atsaucēs uz mutvārdu vēstures avotiem jāuzrāda avota šifrs:
(DU MV 244)

Atsaucēs uz interneta resursiem tekstā nav jāsniedz interneta adrese. Ja publikācijai internetā nav datuma, tad jāpievieno resursa apskates datums. Piemēram, atsaucoties uz materiālu:

Dedumietis, D. *Saules kaujas 1236. gada 22. septembrī norises rekonstrukcijas mēģinājums*. <http://www.historia.lv/raksts/dedumietis-d-saules-kaujas-1236gada-22septembri-norises-rekonstrukcijas-meginajums> (23.10.2014),

atsauce noformējama šādi: (Dedumietis 23.10.2014)

Atsaucoties uz interneta materiālu:

Vocabulaire Internationale de Diplomatie (Terminologie der Diplomatie). <http://www.cei.lmu.de/VID/> (05.12.2012),

atsauce noformējama šādi: (*Vocabulaire Internationale..* 05.12.2012)

1. pielikums

**DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRĀ FAKULTĀTE
VĒSTURES KATEDRA**

VĀRDS UZVĀRDS

DARBA NOSAUKUMS

Studiju/bakalaura/māģistra darbs

**Zinātniskais vadītājs:
grāds, amats VĀRDS UZVĀRDS**

Daugavpils, 201__

ANOTĀCIJAS PARAUGS

Vispārīgā daļa, kurā norāda

1. autora vārdu, uzvārdu;
2. darba nosaukumu un darba veidu;
3. zinātniskā vadītāja vārdu, uzvārdu, zinātnisko grādu, amatu;
4. darba apjomu lpp., bibliogrāfisko vienību un nepublicēto vēstures avotu skaitu, pielikumu skaitu;
5. atslēgas vārdus.

Darba satura apraksts, kurā norāda

1. darba galveno daļu nosaukumus;
2. darba mērķi un uzdevumus;
3. pētījuma metodes;
4. darba rezultātus un secinājumus;
5. kādam interesentu lokam darbs būtu noderīgs.

Anotācijas tekstam jābūt ar vienu starprindu intervālu.

Autora vārds, uzvārds un darba nosaukums nav īpaši jāizceļ, teksts jādrukā no kreisās malas bez atkāpēm.

Uzsākot jaunu rindkopu, iepriekšējās rindas beigās jānospiež taustiņš <Enter>.

ANOTĀCIJA

Viesturs Kandersons.

Lietuvas un Polockas 10.–13. gs. valdnieku ciltsraksti: vēsture un mītiskais. Maģistra darbs.

Zinātniskais vadītājs: Aleksandrs Ivanovs, Dr. hist., profesors.

Darba apjoms: 81 lappuse, 69 bibliogrāfiski nosaukumi.

Atslēgas vārdi: historiogrāfija, mitoloģija, Lietuvas lielkņaziste, Polockas zeme, ģenealoģija.

Darbs sastāv no 3 daļām: Palemoniešu ģenealoģija historiogrāfijā un 11.–13. gs. reālijas; Palemoniešu ģenealoģija, 10.–13. gs.; Lietuva un austrumslāvu kņazi, Polockas kņazu nams; Mītiskie priekšstati un to paliekas Palemonīdu ģenealoģijā un Polockas kņazu vēsturē.

Pētījuma mērķis: noskaidrot monarhistisko varas mītu saturu un nozīmi viduslaiku Lietuvā un Polockā, kā arī to atspoguļojumus vēlāka laika avotos, historiogrāfijā un daiļliteratūrā.

Uzdevumi: 1) apzināt ar tēmu saistītos avotus un literatūru; 2) noskaidrot Palemoniešu ģenealoģijas satura un Lietuvas un Polockas 10.–13. gs. valdošo namu saikņu vēsturisko pamatu; 3) analizēt Lietuvas un Polockas 10.–13. gs. valdnieku tēlus jauno un jaunāko laiku literatūrā, noteikt to vietu attiecīgā laikposma politiskajā mitoloģijā; 4) apkopot ziņas par tradicionālajām varas formām un ar tām saistītiem mītiskiem jautājumiem aplūkojamajos avotos.

Pētījuma metodes: historiogrāfiskā metode, salīdzināmā metode, interpretācija, ģenealoģiskā metode.

Maģistra darbā veikts pētāmās tēmas historiogrāfijas apskats; retrospektīvi izklāstīts un analizēts Palemoniešu ģenealoģijas saturs; konstatētas Lietuvas lielkņazistes un Polockas zemes monarhistiskās varas ideoloģiskās un strukturālās saiknes;

iztirzāti vairāki ar Palemoniešu dzimtu saistīti mitoloģiski aspekti.

Darbu var izmantot studenti, indoeiropiešu garīgā mantojuma un Lietuvas vēstures izzināšanas entuziasti un citi interesenti.

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	lpp.
Vēstures avotu un literatūras apskats	lpp.
1. nodaļa	
Nodaļas nosaukums	lpp.
2. nodaļa	
Nodaļas nosaukums	lpp.
3. nodaļa	
Nodaļas nosaukums	
3.1. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3.2. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3.2.1. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3.2.2. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
Nobeigums	lpp.
Avotu un literatūras saraksts	lpp.
Saīsinājumu saraksts	lpp.
Pielikumi	

Bakalaura/maģistra darbs „Nosaukums”
izstrādāts
DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES
HUMANITĀRĀS FAKULTĀTES
VĒSTURES KATEDRĀ

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba autors: Vārds Uzvārds
_____ (paraksts)

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Darba zinātniskais vadītājs: grāds, Vārds Uzvārds
_____ (paraksts)

Darbs aizstāvēts Gala pārbaudījumu komisijas sēdē
un novērtēts ar atzīmi _____ (_____)

201__ gada _____
Komisijas priekšsēdētājs _____
(paraksts)

ASV Kongresa Bibliotēkas transliterācijas noteikumi

А а	A a	Р р	R r
Б б	B b	С с	S s
В в	V v	Т т	T t
Г г	G g	У у	U u
Д д	D d	Ф ф	F f
Е е	E e	Х х	Kh kh
Ё ё	E e	Ц ц	Ts ts
Ж ж	Zh zh	Ч ч	Ch ch
З з	Z z	Ш ш	Sh sh
И и	I i	Щ щ	Shch shch
Й й	I i	ъ	”
К к	K k	ы	y
Л л	L l	ь	’
М м	M m	Э э	E e
Н н	N n	Ю ю	Iu iu
О о	O o	Я я	Ia ia
П п	P p		

•••••

Izdevējdarbības reģistr. apliecība Nr. 2-0197.
Iespiests DU Akadēmiskajā apgādā „Saule” –
Saules iela 1/3, Daugavpils, LV-5400, Latvija